

Θέματα υφιστάμενου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Α.Π.Ε.

27 Οκτωβρίου 2019

Α] Αλλαγές ή ρυθμίσεις που θα μπορούσαν να γίνουν άμεσα

1. Άρθρο 6, παράγραφος 6.1.ι

Για πλήρη αποσαφήνιση προτείνεται να αναδιατυπωθεί ως εξής «*Των νομίμως λειτουργούντων λατομικών περιοχών και επιφανειακών μεταλλευτικών και εξορυκτικών δραστηριοτήτων, που έχουν οριοθετηθεί και αδειοδοτηθεί κατά τις κείμενες διατάξεις*». Εναλλακτικά, να προστεθεί μετά την υπάρχουσα διατύπωση η φράση: «*Δεν αποτελούν περιοχές αποκλεισμού οι περιοχές ή ζώνες εντός των οποίων έχουν παραχωρηθεί δικαιώματα έρευνας ή εκμετάλλευσης λατομικών υλικών, μεταλλευμάτων ή άλλων ορυκτών, αλλά δεν υφίσταται εγκεκριμένη επιφανειακή δραστηριότητα*».

2. Άρθρο 8, παράγραφος 1: Ειδικά κριτήρια χωροθέτησης αιολικών μονάδων στο νησιωτικό χώρο. Το άρθρο αυτό αναφέρει τα εξής:

«Για τη χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων στα κατοικημένα νησιά του Αιγαίου και Ιονίου Πελάγους και στην Κρήτη πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα εξής ειδικά κριτήρια:

Το μέγιστο επιτρεπόμενο ποσοστό κάλυψης εδαφών σε επίπεδο πρωτοβάθμιου ΟΤΑ δεν μπορεί να υπερβαίνει το 4% ανά ΟΤΑ δηλαδή 0,53 τυπικές ανεμογεννήτριες ανά 1.000 στρέμματα. Ειδικά στα μη διασυνδεδεμένα με το σύστημα και το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της ηπειρωτικής χώρας νησιά και μέχρι τη διασύνδεσή τους η συνολική ισχύς των αιολικών σταθμών ανά νησί δεν πρέπει να ξεπερνά το διπλάσιο του επιπέδου αιχμής της ζήτησης που αυτό εμφανίζει σε μεσο-μακροπρόθεσμο ορίζοντα (δεκαετία).»

Η ανωτέρω υπογραμμισμένη πρόταση της 1ης παραγράφου του Άρθρου 8, θα πρέπει να απαλειφθεί, διότι :

- Αναφέρεται σε καθαρά τεχνικά ζητήματα και περιορισμούς που βρίσκονται σε πλήρη αντίθεση και δεν εξυπηρετούν κανένα απολύτως από τους στόχους που καθορίζονται στο Άρθρο 4 του ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού.
- Η ύπαρξη «ηλεκτρικής διασύνδεσης» ενός νησιού ή μη, όπως και το «επίπεδο αιχμής της ζήτησης ισχύος», δεν μπορεί καθ' οιονδήποτε τρόπο να θεωρηθούν κριτήρια χωροθέτησης αιολικών εγκαταστάσεων, ενώ θα δημιουργήσουν

ανατιτολόγητη διαφοροποίηση του πλήθους των εγκαταστάσεων μεταξύ ισοδύναμων χωροταξικά νησιών. Τα καθοριζόμενα χωροταξικά κριτήρια (π.χ. οι ζώνες αποκλεισμού και ασυμβατότητας, τα χαρακτηριστικά του τοπίου, οι ελάχιστες αποστάσεις, τα λοιπά ειδικά κριτήρια και μέγιστα ποσοστά, κλπ.) καθορίζουν επαρκώς τις παραμέτρους χωροθέτησης των αιολικών εγκαταστάσεων στα νησιά.

- Σε κάθε περίπτωση ο περιορισμός της ισχύος στα μη διασυνδεδεμένα νησιά είναι περιττός, εάν όχι αδικαιολόγητος. Ούτως ή άλλως, ουδείς θα επένδυε μη υπάρχουσας ηλεκτρικής διασύνδεσης με την ηπειρωτική χώρα, σε αιολικές εγκαταστάσεις μεγαλύτερης ισχύος από το 20-30% (και όχι το προτεινόμενο 200%) της ισχύος αιχμής του κάθε νησιού, διότι η χαμηλή μέση ετήσια απορρόφηση ενέργειας θα επέφερε μη βιώσιμο αποτέλεσμα (βλέπε το πλήθος των υφισταμένων σήμερα αιολικών επενδύσεων στα μη διασυνδεδεμένα νησιά).
3. **Άρθρο 9:** Να διευκρινισθεί ότι ως «Αττική» νοείται ο ηπειρωτικός χώρος της Περιφέρειας Αττικής που γεωγραφικά ανήκει στην περιοχή της Στερεάς Ελλάδας και δεν περιλαμβάνει την περιοχή της Τροιζηνίας, τα νησιά και το θαλάσσιο χώρο. Αυτό άλλωστε προκύπτει και από τα Διαγράμματα 3 και 4 (στα οποία παραπέμπει η παρ.1) και στα οποία περιλαμβάνεται μόνο ο ανωτέρω ηπειρωτικός χώρος που είναι γνωστός ως Αττική.
  4. **Παράρτημα II, Πίνακας Α(Γ).** Κατάργηση ελάχιστης απόστασης μεταξύ Α/Γ (2,5 d). Οι αποστάσεις της ανάπτυξης ανεμογεννητριών, είναι θέμα καθαρά τεχνικό/ενεργειακό και δεν άπτεται χωροταξικών ή περιβαλλοντικών θεμάτων.
  5. **Παράρτημα II, Πίνακας Α(Α):** Προτείνεται να φύγει τελείως ο περιορισμός αυτός που αφορά τη μέγιστη απόσταση από υφιστάμενη οδό χερσαίας προσπέλασης οποιασδήποτε κατηγορίας. Είναι παντελώς ασαφής. Για παράδειγμα, δεν καθορίζεται ποια απόσταση αφορά: Την άκρη του υφιστάμενου δρόμου από την πλησιέστερη ανεμογεννήτρια, ή κάτι άλλο. Επίσης, δημιουργεί σύγχυση η διατύπωση «*υφιστάμενη οδό χερσαίας προσπέλασης οποιασδήποτε κατηγορίας*». Τι θα γίνει για παράδειγμα με το πλήθος των κατ' ουσίαν δασικών δρόμων που υπάρχουν στα ελληνικά βουνά και έχουν ήδη αξιοποιηθεί για την εγκατάσταση μεγάλων αιολικών πάρκων χωρίς διάνοιξη νέων δρόμων, αλλά δεν αναγνωρίζονται ή θεωρούνται παράνομοι από τις δασικές αρχές και νομικά δεν υπάρχουν.
  6. **Παράρτημα II, Πίνακας Α(Β).** Κατάργηση περιορισμών περί αποστάσεων από το σύστημα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας
  7. **Παράρτημα II – Πίνακας ΣΤ:** Να αποσαφηνιστεί ότι η αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, οι ζώνες αναδασμού και οι αρδευόμενες εκτάσεις δεν αποτελούν ασύμβατες χρήσεις για αιολικά πάρκα και να διαγραφεί ο σχετικός περιορισμός (πρώτη γραμμή του Πίνακα ΣΤ).

Η διόρθωση αυτή είναι συμβατή με την Υποστηρικτική Μελέτη του ΕΧΠ-ΑΠΕ που αναφέρει ότι η ασυμβατότητα προκύπτει θεσμικά, παρότι «*δεν υφίσταται κανενός είδους λειτουργική ασυμβατότητα*» και καταλήγει ότι «*Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να προωθηθεί νομοθετική ρύθμιση για την άρση αυτής της αντίφασης, ώστε να επιτρέπεται η εγκατάσταση ΑΠΕ υπό όρους στις περιοχές αυτές*».

Πλέον από το συνδυασμό των διατάξεων του αρ. 56, παρ. 6α του ν. 2637/1998, όπως ισχύει και του αρ. 21 του ν. 4015/2011 όπως ισχύει, έχει καθορισθεί ότι τα αιολικά πάρκα μπορεί να εγκαθίστανται σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας.

Υπογραμμίζουμε πάντως ότι αν και το ανωτέρω πρόβλημα έχει λυθεί από τη νομοθεσία (και απλά απαιτείται η προσαρμογή του ΕΧΠ-ΑΠΕ), δυστυχώς έχει εμφανισθεί το φαινόμενο πολεοδομικές υπηρεσίες να αρνούνται την έκδοση άδειας δόμησης για τις αναγκαίες υποδομές αιολικών πάρκων που έχουν λάβει ΑΕΠΟ.

8. Σε κάθε περίπτωση **απαιτείται να υπάρξει σαφής νομοθετική διάταξη που να τονίζει ότι το Ειδικό Πλαίσιο είναι υπερκείμενο των Περιφερειακών, και σε περίπτωση αντικρουόμενων διατάξεων, υπερισχύει το Ειδικό.** Είναι κρίσιμο να επισημανθεί ότι η εφαρμογή διαφορετικών ερμηνειών της χωροταξικής νομοθεσίας ανά Περιφέρεια, εγκυμονεί τον κίνδυνο παρεισφρήσεως υποκειμενικών κριτηρίων στον περιφερειακό χωροταξικό σχεδιασμό, προκαλώντας σύγχυση στην εφαρμογή λόγω θέσπισης αλληλοαναιρούμενων κανόνων ανά Περιφέρεια και αμφισβήτηση της εκφρασμένης πολιτικής της Ελληνικής Πολιτείας η οποία γίνεται μέσω του Γενικού και των Ειδικών Χωροταξικών.

Ουσιαστικά ζητούμε να επανέλθει μια διατύπωση ανάλογη με την παρ. 3 του αρ. 9 του ν. 3851/2010 που είχε προσθέσει νέα παρ. 3 στο καταργηθέν πλέον άρθρο 9 του ν. 2742/1999:

«Εγκεκριμένα Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης επιβάλλεται να τροποποιούνται ή να αναθεωρούνται προκειμένου να εναρμονίζονται προς τις κατευθύνσεις του Γενικού και των Ειδικών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης. Στις περιπτώσεις ήδη θεσμοθετημένων Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, ρυθμιστικών σχεδίων, γενικών πολεοδομικών σχεδίων, ζωνών οικιστικού ελέγχου, Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών ή άλλων σχεδίων ή διαταγμάτων με τα οποία ορίζονται, εμμέσως ή αμέσως, χρήσεις γης ή τίθενται περιορισμοί ή κατευθύνσεις τέτοιου είδους, το περιεχόμενο των οποίων δεν καλύπτει επαρκώς τις κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και μέχρι την εναρμόνισή τους προς τις κατευθύνσεις αυτές, η χωροθέτηση των έργων Α.Π.Ε. γίνεται με άμεση και αποκλειστική εφαρμογή των κατευθύνσεων του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ 2464 Β'). Ειδικότερα, στην Αττική επιτρέπεται, κατά τα ανωτέρω, η εγκατάσταση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. κατά παρέκκλιση των διατάξεων των υποκείμενων σχεδίων χωροταξικού σχεδιασμού, στα οποία περιλαμβάνεται και το προεδρικό διάταγμα «Περί τροποποίησης των όρων δομήσεως των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών, του Νομού Αττικής» (707/Δ/ 13.12.1979) και κατ' εφαρμογή του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.»

B) Ζητήματα που για την αντιμετώπισή τους ίσως απαιτείται διαδικασία ΣΜΠΕ

1. **Άρθρο 6, παράγραφος 6.1.α**, όπως και ο σχετικός πίνακας του Παραρτήματος II.
Θα πρέπει σε αυτή την κατηγορία να μείνουν μόνο τα κηρυγμένα διατηρητέα μνημεία παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και όχι τα υπόλοιπα της διατύπωσης «και των άλλων μνημείων μείζονος σημασίας...» καθώς η λίστα που εμπίπτει στην διατύπωση αυτή είναι τεράστια και περιλαμβάνει τα πάντα (ακόμα και απλά πέτρινα κατασκευάσματα) όπου ο οποιοσδήποτε θα μπορούσε να βρει στήριγμα για να εξαιρέσει πληθώρα αιτημάτων.
2. **Άρθρο 6, παράγραφος 6.1.δ:**
Προτείνεται να τροποποιηθεί ως ακολούθως : *«Των πυρήνων των εθνικών δρυμών, των κηρυγμένων μνημείων της φύσης και των δασών των περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως αισθητικά δάση και που δεν περιλαμβάνονται στις περιοχές της περιπτώσεως β' του παρόντος άρθρου.»*
Πρέπει να είναι σαφές ότι δεν αποτελούν ζώνες αποκλεισμού αγροτικές, άγονες, βραχώδεις, δασικές, χορτολιβαδικές κλπ. εκτάσεις που ανήκουν σε μια τέτοια περιοχή, δεδομένου ότι αυτές δεν αποτελούν αισθητικό δάσος, όπως άλλωστε αναγράφεται συνήθως στη σχετική πράξη κήρυξης.
3. **Άρθρο 6, παράγραφος 6.1.ε.** Να επανεξεταστεί η διάταξη με την οποία ορίζονται ως ζώνες αποκλεισμού όλοι οι οικότοποι προτεραιότητας των περιοχών Natura.
4. **Άρθρο 6, παράγραφος 6.1.ζ.**
Στις ζώνες αποκλεισμού δεν θα πρέπει να περιλαμβάνονται εκ προοιμίου, οι ΠΟΤΑ, ΠΟΑΠΔ, θεματικά πάρκα, «τουριστικοί» (;) λιμένες, κ.ά., αλλά με τη σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων φορέων των περιοχών αυτών να επιτρέπεται η εγκατάσταση αιολικών πάρκων.
5. **Άρθρο 6, παράγραφος 6.1.θ.**
Ίσως ο συγκεκριμένος περιορισμός (ακτές κολύμβησης κλπ.) δεν έχει νόημα.
6. **Άρθρο 6, παράγραφος 6.2.**
Προτείνεται να αναδιατυπωθεί ως εξής: *«Είναι δυνατή η χωροθέτηση των συνοδευτικών εγκαταστάσεων των αιολικών έργων εντός περιοχών της προηγούμενης παραγράφου ύστερα από κατάλληλη τεκμηρίωση -κατά το στάδιο περιβαλλοντικής αδειοδότησης- της μη ύπαρξης άλλων εναλλακτικών λύσεων και της διασφάλισης ελάχιστης δυνατής περιβαλλοντικής όχλησης».*
7. **Άρθρα 7 & 8**
α) Η φέρουσα ικανότητα σε επίπεδο ΟΤΑ, να υπολογίζεται σε επίπεδο Καλλικρατικών και όχι Καποδιστριακών Δήμων. Η συγκεκριμένη διοικητική διάρθρωση της χώρας ισχύει πλέον εδώ και εννέα έτη και είναι οι σημερινοί Δήμοι που γνωμοδοτούν επί της ΜΠΕ και μπορούν, να αποφασίσουν για αύξηση του ποσοστού κάλυψης της Φ.Ι. Δεν πρέπει ένα τέτοιο θέμα να υποβαθμίζεται σε επίπεδο δημοτικής ενότητας.

β) Στην περίπτωση κατά την οποία ένας Καλλικρατικός Δήμος αποτελείται από τέως Καποδιστριακούς Δήμους κάποιοι εκ των οποίων υπάγονται σε Περιοχή Αιολικής Προτεραιότητας (ΠΑΠ) και κάποιοι άλλοι σε Περιοχή Αιολικής Καταλληλότητας (ΠΑΚ), τότε ο Καλλικρατικός Δήμος θα πρέπει να θεωρηθεί ότι υπάγεται σε ΠΑΠ και αντίστοιχα να προκύψει η φέρουσα ικανότητά του. Εναλλακτικά, θα μπορούσε τουλάχιστον η φέρουσα ικανότητα του εκάστοτε Καλλικρατικού Δήμου να προκύπτει ως συνδυασμός των φερουσών ικανοτήτων των τέως Καποδιστριακών Δήμων βάσει των εκτάσεων που καλύπτουν.

γ) Θα πρέπει να αναθεωρηθεί η ορισθείσα ΤΥΠΙΚΗ ανεμογεννήτρια των 2 MW (η οποία καθορίστηκε προ δεκαετίας ως τεχνολογικά σύγχρονη της εποχής και ενδεικτική γεωμετρικών διαστάσεων), με τον ορισμό τύπου μεγαλύτερης ισχύος π.χ. 4 MW που σήμερα αποτελεί τυπική ανεμογεννήτρια υλοποίησης επενδύσεων.

8. **Παράρτημα II:** Οι αποστάσεις από ασύμβατες χρήσεις να είναι οι μέγιστες, και να μην επιτρέπεται στις υπηρεσίες να τις αυξάνουν.

Προς τούτο απαιτείται ειδική νομοθετική ρύθμιση που να επιβάλλει στη λοιπή νομοθεσία να εναρμονίζεται με το ΕΧΠ – ΑΠΕ.

9. **Παράρτημα II:** Οι αποστάσεις από ασύμβατες χρήσεις να είναι δυνατόν να μειωθούν, ύστερα από τη σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων υπηρεσιών.